

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon - števil. 74.

Štev. 286.

V Ljubljani, v sredo 15. decembra 1897.

Letnik XXV.

Protiversko strankarstvo.

Nemška liberalna stranka in iz nje se rodilve druge stranke, ki jih vidimo v boju proti večini združene, so bile vedno strastvene sovražnice verskim načelom, pred vsem pa katoliški cerkvi.

Leta 1867, ko se je pričela strankarska vlada, je bil pod Beustovim ministerstvom za bogočastnega in naučnega ministra bivši vseučiliški profesor pl. Hye, ki je svoj čas proglašal dan 13. marca kot „največji dan v avstrijski zgodovini“. Od takega moča se ni dalo pričakovati pravičnosti. V cesarjevem neposrednem obližju je bil tedaj generalni adjutant katoliškega prepričanja mož grof Crenneville. Tega je grof Beust dne 11. julija spravil proč kot glavno oporo konkordata. Liberalni poslanci so jeli pod Herbstovim vodstvom brz divjo gonjo, da se stare ta mej cerkvi in državo sklenjena pogodba. Opozarjamo, da je ravno tista strankarska večina vrgla konkordat, ki je sklenila duvalizem.

Surov boj se je pričel in za kar se niso upali državniki in poslanci sami, k temu so nahujskali učitelje. Dne 5. do 7. septembra je bil na Dunaju splošen učiteljski shod, kjer se je protestovalo proti tedanji ljudski šoli. Dunajski mestni zastop je tudi posegel v to borbo.

Dne 28. septembra se je zbralo 25 avstrijskih nadškofov in škofov, ki so v pismu na cesarja poudarjali, za kaj se gre v tem boju. Mej drugim pravijo: „Boj ne velja katoliški veri, marveč krščanstvu. Nikomur ne more biti več skrito, kaj pomenja krik proti konkordatu; on pomenja: mi hočemo zakon brez trdnosti in svetosti; mi hočemo

šolo brez vere in pravne resnosti. A tisti, ki to hočejo, naj ne kriče tako na glas: le zelo majhen drobec prebivalstva so in s konkordatom se zastopajo resnične želje in koristi ljudstva.“

Škofje so izvrstno označili strankarsko zastopstvo in so v svojem listu izrazili tisto misel, ki nas vodi v naših sestavkih.

Drobec nemškega ljudstva, ki se je po krivici vrnil v državno zbornico, je pridno delal v svojem umazanem protikatoliškem srdu. Dne 23. oktobra je sprejela zbornica postavbo o zakonu, s katero je bil konkordat v tem oziru izveljavljen; dne 26. oktobra je vsprejela šolski zakon in z njim ločila šolo od cerkve.

S temi zakoni je bil konkordat podrt in krivica za krivico se je kopičila nad katol. cerkvijo. Bili so žalostni časi! Kdor se je potegoval za cerkveno slobodo, kdor se je javno upal imenovati katoličan, da, kdor je hotel še taj držal na verske odznanosti — gorje mu! V časopisu, po glediščih, po gostilnah — povsod je zaplesala najbolj divja borba proti katoliški cerkvi.

Na Češkem so duhovnika zaprli s prižnice. — Tudi na Slovenskem je bilo tedaj mnogo žrtev liberalne surovosti. Takrat so vzlasti v verskem oziru pokazali, kaj smemo pričakovati od nemških strankarjev iznova, če pridejo oni na krmilo. Tiste stranke pristaši, ki so v svoji liberalni podlosti linskega škofa Rudigiera gnali pred sodišče, ko se je potegoval za pravice katoliške cerkve, ki so duševno in gmotno hoteli uničiti katoliško duhovstvo, so letos v svojem hinavstvu protestovali in hlinili penečo se jezo, ko je morala policija braniti predsedstvo drž.

zbora pred lopovskimi napadi. Časi se menjajo, a hinavci ostajajo to, kar so bili!

Strankarstvo ostaja tudi še v naših dneh protikatoliško. Kedor je cel zastopnik celega naroda, uvažuje tudi svetost verskega prepričanja. Sami dobro vemo, da ni zbornica prirejena za verske dispute, a zato je, da se veri dá v prvi vrsti njena pravica.

Od socijalnih demokratov preko nemških nacionalcev do liberalcev imamo v tem oziru pričakovati le najgorje. Vsi stojé na temelju materijalizma in brezboštvo jim je podlaga. Najjasnejši so v tem oziru socijalni demokratje, katerim je boj proti vsaki veri temeljno načelo. A tudi druge stranke uspešno tekmujejo z njimi.

Zastopniki narodov bi morali biti po svojem bistvu navdahnjeni z verskimi načeli. Zal, da še niso tako, kot bi bilo treba. Ne zatajujemo tega dejstva, no navajamo je s prepričanjem, da se v tem oziru sama po sebi gladi pot k popolnemu sporazumljenju. Ljudska stranka izjavlja načela, ki morajo biti zastopati vsi zastopniki narodov. Slobodna cerkev, živo krščanstvo v vsem javnem življenju jima je vzor. A tudi drugi zastopniki narodov so v tem oziru že v svoji adresi izrazili, da se mora šola tako osnovati, „da se po nji polaga temelj verskemu in pravemu naziranju o življenju“ in v svojem manifestu so izjavili, da hoče cela večina skrbeti, da se povspesuje prava vernost in pravost.

Surovost nemških strank ima tudi protiversko ost. In združena desnica pa pomenja glede na verska načela boj proti protiverskemu strankarstvu.

LISTEK.

Slovenski umetnik v Nemcih.

Na Dunaju, 12. dec.

Naši narodni nasprotniki kričijo na vsa usta, da Slovan, zlasti še Slovenec ni zmožen povspeti se na višjo umetniško stopinjo, da smo „barbarski“ narod brez kulture in umetniške sposobnosti.

In vzlic temu ima maloštevilni slovenski narod može, ki so se povzpeli celo med „najomikanejšim“ narodom — namreč med Nemci — do slave in občega priznanja v raznih strokah. Tako je bil kot pevec velik umetnik Trtnik, kojega je pokosila pre zgodaj smrt v žalost cele Slovenije, kateri je delal čast in ugled med Nemci. A zopet se je pokazal na nemškem odru Slovenec, ki je dosegel v najkrajšem času priljubljenost in umetniško priznanje.

Fran Pogačnik, ali Naval, kakor se imenuje s pridetim imenom, je rojen Ljubljančan dne 20. oktobra 1865.

V prvi mladosti je bil njegov učitelj slavni slovenski skladatelj Anton Nedved, ki je takoj spoznal, da tiči v mladeniču skrit velik talent.

Mladi Pogačnik je spopolnjeval in dovršil svoje študije na dunajskem konservatoriju v šoli profesorja Günsbacherja, kjer je v tako kratkem času napredoval, da je že leta 1888. v Frankfurtu ob Menu pel vlogo Lyonela in Arnolda v Tellu.

Onda je užival sedem let simpatije Frankfurčanov, dasti je dobival ponudbe na vse strani. V tem času je sodeloval tudi pri nekem vokalnem kvartetu, s katerim je popotoval in nabiral si slavo pri koncertih.

Leta 1895. je gostoval na berlinski dvorni operi. Tudi tu si je kot Lyonel in Josi (Karmen) pridobil toliko simpatije, da so mu ponudili engagement, katerega je sprejel.

Odtod je gostoval po različnih nemških odrih in bil povsodi navdušeno sprejet. Gothaški vojvoda ga je imenoval komornim pevcem.

Pred kratkim je gostoval tudi na Dunaju v nekem gledišču. Pel je ulogo Rudolfa v Puccini-jevem „Bohème“. Posledica tega nastopa je bila, da je naš rojak bil angažovan na dunajsko dvorno opero in sicer s pogodbo za pet let — od jeseni 1898. počenši.

Zadnji čas nastopa na tem odru, ki bo v bodočnosti njegovo umetniško polje v raznih ulogah. Dunajsko občinstvo je jako zadovoljno z njegovim glasom in nastopom. Po časopisih mu pišejo laskave ocene.

Tu prinašamo besede nekega dunajskega lista o njegovi umetnosti:

„Noblesa imenitnega koncertnega pevca ga ne zapusti nikdar na odru, nikdar ne žrtvuje dobrega ukusa igralnim efektom. On se ne muči v potu svojega obraza, da bi očaral poslušalce, tak učinek doseže on neprisiljeno s svojim krasnim pevanjem,

s sladkostjo in svežostjo glasu, ki je zlasti v višini nepopisno krasen in očarujoč.“

Slovenija je vesela take hvale svojega sinu.

Sveti Sava.

V knjigi družbe sv. Mohorja „Bolgarija in Srbija“ piše A. Bezenšek: „Južni Slovani pripadajo dvema cerkvenima občinam: rimsko-katoliški (Slovenci in Hrvatje) ter iztočno grško-pravoslavni (Srbi in Bolgari)... Srbska narodna cerkev deli se na štiri oddelke, ki so med seboj neodvisni in ima vsak svojo vrhovno cerkveno upravo... Prvi metropolit srbski in osnovatelj srbske narodne cerkve je bil sveti Sava (Sabbas), ki je umrl l. 1237. ... Prištet je svetnikom kakor v iztočni, tako tudi v rimsko-katoliški cerkvi pod imenom: sveti Sava (st. Sabbas), prvi srbski metropolit in prosvetitelj“.. (str. 203. 55.)

Zal, da ni Bezenšek nekoliko opisal zgodovine srbske cerkve, kakor je vsaj na kratko očrtal zgodovino bolgarske cerkve. Navedeni odstavki so pač prekratki, da bi nam le malo objasnili, kako je nastala srbska narodna cerkev. Poleg tega pa so celo dvoumni. O svetem Savi trdi pisatelj, da je bil osnovatelj srbske narodne cerkve. Če si mislimo pod srbsko narodno cerkvijo pravoslavno, kakor se zdi da je povzeti iz zveze, mo-

Kdo je še mož beseda?

Iz Zagreba, meseca decembra.

(Konec.)

To je bilo pa za ministra Josipovića vendar le preveč, pa ga je pismeno opomnil, da izpolni dano besedo. Minister Lukač je odgovoril v negativnem smislu, saj ima izdelano že zgoraj omenjeno osnovo v tem pogledu, kako bi mogel potem Hrvatom popustiti, ker se nadeja za Ogorsko vloviti pri tem poslu velike koristi. Zdaj ni preostalo ministru Josipoviću nič drugega, nego da je odstopil. Ali ta ministerska kriza ni trajala dolgo, saj ni bila tudi resnoba. Ogorski minister Lukač je potolažil razburjenega (!) Josipovića s tem, da mu je obljubil, to zadevo vrediti s 1. majem leta 1898. Takrat se mora namreč izdati zakon, s katerim se ima odstraniti točarina na Hrvatskem. Izjavil se pa minister ni, pod kakšnimi uveti se boče to zgodilo, a hrvatski minister vkup s svojimi hrvatskimi poslanci ni bil toliko previden, da bi bil vprašal tudi za uвете, kajti vsa zadeva je preveč sumljiva, ker se tako dolgo zavlaučuje.

Zdaj se je povrnilo zopet zadovoljstvo med ma-
žarone, ki so bili vsi vznemirjeni radi te znamenite
(!) krize. Ali kaj storé pa zdaj hrvatski poslanci na
ogerskem saboru, ki so bili sporočili ministru Lu-
kaču, da bodo sami čim preje predložili poseben in
neodvisen predlog glede odstranjenja točarinskega
prava na Hrvatskem? Ta sklep jih še vedno veže,
kajti izjava ministra Lukača glasi se nepovoljno za
Hrvatsko, ker minister misli to pravo odstraniti še
le bodoče leto, premda je svečano obljubil, to storiti
že letos. Kaj porečejo našim poslancem tolike kor-
poracije in skupščine na Hrvatskem, ki so vse od-
ločno zahtevale, da se točarinsko pravo odstrani že
letos, a zdaj ni nade, da se to zares zgodi, če se
poslanci odločneje ne uprejo ogerskemu ministru,
nego je to storil Josipović, ki se je dal zopet s praz-
nimi obljubami potolažiti. Le če se uprejo tudi hr-
vatski poslanci nameri ogerskega ministra, pa so
zares tudi pripravi izstopiti iz ogerskega sabora,
potem bi znali vspeti, drugače pa ne. A take od-
ločnosti pa nikar ne iščite pri hrvatskih poslancih.
Saj je pisal neki ogerski list, da so hrvatski po-
slanci na vprašanje, če jim je prav, da ostane ali
ne, na to jim je vsê jedlo, če ostane ali pa če gre.

Mi temu poročilu ne verujemo, če tudi ga hrvatski poslanci niso do dandanes ovrgli; ali je tako značilen za vse dosedanje delovanje teh poslancev na ogerskem saboru, da je prav verjetno, da niso ti poslanci sploh nič znali o celi zadevi, dokler se ni zvršila. Po našem mnenju jih ni niti nobeden vprašal, kaj mislijo v tej zadevi, ker Mažari smatrajo kaj takega za nepotrebno; saj vsi dobro vedo, da našim poslancem niso bile nikdar mnogo na srcu gmotne zadeve hrvatskega naroda. Hrvatski poslanci na ogerskem saboru ostanejo vedno jednaki, a vse velike hvale o njihovej odločnosti po ma-

ramo se čuditi, da bi bil sveti Sava tudi v rimsko-katoliški cerkvi prištet svetnikom. To je vendar čudno, da bi rimsko-katoliška cerkev prištela svetnikom moža, ki je zasnoval v Srbiji pravoslavno in potemtakem razkolno narodno cerkev!

Ni nam prvim prišel ta dvom. Spoteknil se bo tukaj vsak, kdor bo pazno bral knjigo. „Slovenčev“ sotrudnik G. je že skusil rešiti ta dvom. Vzel je v roko drugo knjigo, ki nam jo je oskrbela družba sv. Mohorja, namreč Staretovo zgodovino (III. zv., str. 670 in dalje), ter po njej razbral o sv. Savi naslednje:

„Kaj nam o tem „svetniku“ pripoveduje zgodovina? Ob kratkem to-le:

Stefan Nemanja (1159 — 1195) je razkosano srbsko deželo zjedinił v močno državo. Nemanja je bil krščen in odgojen v katoliški veri; a ker so bili Srbi večinoma pravoslavni, prestopil je tudi on k pravoslavju ter se dal prekrstiti po pravoslavnem obredu.

Ta Stefan Nemanja je imel več otrok, najmlajšemu sinu je bilo ime Rastko. In prav ta Rastko je vstopil v samostan na Atoški gori, kjer je dobil samostansko ime Sava.

L. 1195 se je Štefan radovoljno odpovedal vladarstvu na korist svojemu starejšemu sinu Stefanu. Mlajšega svojega sina Vuk-a je naredil za velikega kneza ter mu je dal Dukljo, pa mu ostro naročil, da mora svojega brata Štefana pripoznavati za vr-

žaronskih časopisih niso nič drugega nego slepilo za občinstvo, katero je postalo pa tudi že popolnoma skeptično za vse take izjave mažaronskih glasil. Mož beseda ni ostal nobeden, in to je najbolji dokaz, kako je pri nas današnji politični zistem pokvarjen.

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. decembra.

Deželni zbori se snidejo bržkone takoj po novem letu. Gotovosti v tem oziru dosedaj seveda še ni prav nikake, ker, kakor se zatrjuje, vlada še sama ni na jasnem glede tega vprašanja. Vsekako se pa vršé glede tega dogovori med vlado in načelniki raznih deželnih vlad. Te dni bivajo na Dunaju namestniki Češke, Galicije in Dalmacije, poprej pa so bivali tam deželni predsedniki ostalih avstrijskih kronovin. Akoravno je morda to v zvezi z napovedanimi spremembami pri raznih deželnih namestništvih in predsedništvih, je vendar gotovo, da se preračeta tem povodom tudi vprašanje glede bližnjega zasedanja deželnih zborov. Tirolski listi poročajo, da se ondotni deželni zbor snide mej 3. in 9. januarjem in se peča v prvi vrsti z davčno-političnimi zadevami. Mej te spada v prvi vrsti razprava o vladnem nasvetu, naj se dežela odreče pravici pobiranja doklad k osebno - dohodninskemu davku, ker se deželi le pod tem pogojem naklonijo davčni popusti. Ker se torej s to zadevo razven koroškega pečajo vsi deželni zbori, je jako verjetno, da se tudi vsi snidejo ob naznačeni dobi.

Praški namestnik grof Coudenhove
baje ne bo več dolgo na dosedanjem mestu, kakor
ugibajo razni dunajski listi. Poroča se namreč iz
Prage, najbolj gotovo iz ultragermanskih krogov, da
se grof Coudenhove povodom zadnjih nemirov ni
izkazal moža, ki bi bil znal brzdati nemirneže, in
da bode torej svoje mesto odstopil kaki spretnejši
moči. Dostavlja se, da je njegovim naslednikom od-
bran dalmatinski namestnik fcm. pl. David, ki biva
ob enem s češkim namestnikom te dni na Dunaju.
Ta sprememba sicer ni nemogoča, vendar pa je po
našem mnenju le gola izmišljotina in morda tudi
le goreča želja nekaterih nezadovoljnejšev.

Glavno mesto na nemško ozemlje na Češkem. Ustanovitvi nove nemške neodrešene na čeških tleh in popolna ločitev od Prage, to je najnovejša ideja, ki so jo izumile bistre glavice privandrancev iz blaženega rajha. Kako resno mislijo s to budalostjo pristni Germani, dokazuje pisarenje njih umazanih glasil. Kot uvod k tej točki piše graška „Tagespost“ nastopno: Gotovo velepomembno in svital znak časa je, da še celo tako premišljen, zmeren list, kakor je „Bohemia“ (sic!) tako simpatično piše o premestitvi vseh večjih nemških zavodov iz Prage in ustanovitvi nemškega glavnega mesta na Češkem. — Zatem pa se navaja odlomek „Prager Tagblatt“, katerega začetek slôve: Ničesar drugega ne preo-

hovnega svojega poglavarja. Na to je šel tudi stari Štefan v samostan ter umrl kot preprost menih na Sveti gori (na gori Athos).

Po očetovi smrti se je Vuk uprl svojemu bratu hoteč ga pahniti s kneževskega prestola. Štefan pa je poprosil svojega brata Savo, naj bi on posredoval med njim in Vukom — in Savi se je posrečilo, da je brata zopet spravil.

Stefan se je drugič oženil z neko benečanko. Začel se je nagibati h katoliški veri ter je celo poprosil papeža, naj mu da kraljevi naslov. Papež mu je prošnjo uslišal ter ga dal po svojem poslancu kronati za srbskega kralja (1217). A v tem se je Štefan zelo zameril pravoslavni duhovščini, ki je na vse pretege hujskala ljudstvo zoper kralja in katoliško cerkev. Štefan se je zopet obrnil na svojega brata meniha Savo ter ga prosil za svet. Tedaj je bil Sava že posvečen za srbskega nadškofa; posvetil ga je bil pravoslavni patrijarh v Nikeji. Srečoval pa je nadškof Sava svojemu bratu, naj se za vedno loči od katoliške cerkve. To je Štefan tudi storil. L. 1222 ga je nadškof Sava vnovič kronal s krono, ki mu jo je polal bizantinski cesar, in o tej svečanosti se je Štefan očitno odpovedal katoliški cerkvi ter pred zbranim ljudstvom glasno molil vero, kakor mu jo je po pravoslavnem obredniku narekoval njegov brat Sava.

Tak toraj je bil metropolit Sava. Sam razkolknik, je tudi brata pripravil, da se je za vselej odpovedal katoliški cerkvi. In takega naj bi

staja v svrhu trajne zagotovitve varstva praških Nemcev in njih imetja, nego da se jim zagotovi zato najizdatnejše poroštvo, ali pa, da se ustreže magari tudi preko čeških glav zahtevi glede administrativne delitve češke z ustanovitvijo glavnega mesta za nemško ozemlje. Konča pa se ta znameniti sestavek z besedami: „Zgodi se, kar se mora zgoditi: Praga kot mesto nebrzdnega sovraštva do Nemcev nikakor ne more ostati glavno mesto češke dežele!“ Veliko „pametnih“ nasvetov in želja pričakuje razsodno avstrijsko prebivalstvo od nositeljev nemške „kulture“, toda da bodo sprožili ravno označeno misel, tega pa svet gotovo ni pričakoval. Sicer bode pa nemškim neodrešencem najmanje zavidal češki narod, ako si ustanove lastno utrjeno mesto tudi vrhu Krkonošev, kajti čim prej se jih znebi, tem bolj zanj.

Otok Madagaskar, ki je provzročal svojedobno francoski vladi mnogostranske preglavice in za katerega je morala žrtvovati Francija ogromne svote denarja, se kaže v poslednjih dneh nekoliko bolj hvaležnega za ogromne žrtve, ki jih je moral donašati francoski narod in jih seveda še sedaj, kajti prihodnji proračun za ta otok se bode itak moral zvišati za nekaj milijonov frankov. Pripoznati pa se mora, da se je v zadnjem času znatno povzdignil gospodarski razvoj na Madagaskarju in da se vedno bolj vseljuje mir mej ondotno prebivalstvo. O popolnem pomirjenju seveda še ne more biti govora, ker se hovaški rod še vedno ni popolnoma podal nasprotnikom, toda mnogo manj moči ima, odkar je odstavljena kraljica Ranewalo, ki je vodila celo vstajo. Generalni guverner Gallieni je vkljub temu tako zadovoljen s sedanjim položajem na otoku, da je predlagal fran. vladi, opustiti nadaljno obleganje otoka. Vlada bode toraj najbrže pozvala splošno stotnijo v domovino, nikakor pa še ne mara odzvati z otoka cele posadke.

Socijalne stvari.

Socijalno razmišljanje.

II.

Vsak, kdor ima zdrave oči in jasen razum, ve, da se značaj in smer moderne politike osredotočuje v prostozidarskih ložah. In v teh odločuje talmudistično židovstvo. Izjema povelja se da, in frama-
sonska „mašinerija“ dela po danem ukazu. Drumond pravi, da se nam tukaj odkrijejo vzroki nekega žalostnega dejstva: Da se bo Avstrija bila s Prusijo, in da bo Nemčija jedina, in da bo Francija poražena to so diktirale prostozidarske lože že okrog petdesetega leta. Prostozidarske lože so i danes desna roka talmudističnega židovstva, kakor je socijalna demokracija njegova levica. Obe izpolnujeta slepo in brez odlašanja njegova povelja. Prej je služil židovstvu liberalizem, kojega cilj je bil upreči ljudstvo v igro kapitalističnega gospodarstva. In upregel je je. Vsi liberalni zakoni so uvedli le hlapčevanje kmeta, obrtnika in delavca, in utrdili gos-

rimski papež prištel med svetnike?
To vendar ni umevno!

Toda, ali ne časti kat. cerkev tudi svetnika s tem imenom? Pač, dà; kolikor je meni znano, se častita 2 svetnika z imenom Saba (Sava), toda ta dva nista v nikakej dotiki s sv. Savo, ki ga časti pravoslavna cerkev.

Dne 12. aprila kaže naš koledar: sv. Saba, mučenec. Bil je ta Saba gotskega rodu, ki je pa uže v mladih letih sprejel katoliško vero. Ker ni hotel zatajiti sv. vere, utopili so ga na povelje gotskega kraljeviča Atrida v reki Musavi dne 12. aprila 372. leta.

Drugi Saba je bil opat. Živel je v Palestini in je 94 let star umrl dne 5. decembra 532. Prav na ta dan rimskokatoliška cerkev slavi njegov spomin.

Ali ni morda g. profesor ravno tega svetnika zamenjal s „pravoslavnim“ Savo? češ, katoliška cerkev časti opata Savo, no, metropolit Sava je bil pa tudi poprej menih? Seveda je pri tem prezrl, da je opat sv. Sava živel 700 let pred metropolitom Savo!

Tako gospod G. na podlagi Staretove zgo-
dovine.

Kaj naj rečemo o tem? Nam se zdi, da moramo Bezenskovo trditev razložiti in potem utegne imeti pravi smisel.

Sava, pravi Bezenšek, je bil prvi metropolit srbski in osnovatelj srbske narodne cerkve. Da je bil prvi metropolit srbski.

podstvo kapitalizma nad „malim možem“. In danes vidimo, da gospoduje židovska „haute finance“ (Oberfinanz) na denarnem, žitnem, obrtnem in rokodelskem trgu, skratka, židovstvo je na pol že izvedlo talmudove nakane. Tudi Avstriji ni prizanesel „švindlarsko-židovski“ liberalizem. Prav hitro se je je oprijela ta židovsko-framasonska hegemonija. Slovanski narodi bi ne bili šli tako z lahka na njene limanice, toda ječali so pod jarmom ponemčevanja. Žid je zvit, ne da se vjeti, marveč zmaga, in zato je ujel Nemce kot vladajočo stranko. Judje so postali stebri nemških blagajnic, čifuti so bili glavni podporniki germanizujočih namenov, Abrahamoviči in Nemci so vlekli v vseh germanskih zadevah za isto uro, in pri tem so prvi zadnje napajali z liberalnimi načeli. Posledica tega je bila, da je nemška večina v parlamentu plesala, kakor so pele židovske orgelce, in delala postave po židovski „gusti“ in diktandu. In ravno to je želelo židovstvo. S tem je doseglo, da se je proglasilo slobodno kosanje zemljišč, slobodno oduševstvo, da so se razrušili cehi in cehovne pravice, da se je uvedel slobodni obrt in slobodno rokodelstvo. In med tem, ko so Nemci lovili po germanizujočih vodah, so lovili židje po žepih ljudskih, in dan danes se je Izrael povspel do take moči, da nimaš jedne niti na sebi, da ne deneš v usta grizljeja, ki bi ne bil šel poprej skozi židovske roke. Avstrija je postala židovski eldorado.

Toda jedna stvar je kalila „kšeft“, stvar, nad katero so se Nemci vedno jezili, namreč to, da se Mažari niso dali germanizovati. A saj se temu lahko pomaga. Avstrija naj se razdeli na dva dela, in Cislajtanijska naj postane „gmajna“, kjer naj se bo pasla judovska živina. Tako se je zgodilo. Nemci so se veselili, ker so obdržali svojo narodnost vsaj v prvi polovici, židje pa so vriskali, ker so ostali v gospodarskem oziru na vrhu v obeh. Židu je ta ali ona narodnost plašč, kateri obleče, sleče in zamenja, kadar je treba. Čifut, ki se danes igra z Nemcem, se bo jutri že „špasal“ z Mažarom. Rekel bo: „Derék Magyar ember — Mažar je najbolj popolen človek“, če mu le pri „kšeftu“ več nese. Zato ravno tisto židovstvo, katero drži v Cislajtanijski z germanizatorji in napolnuje nemške blagajne in „kuha“ ultra-Nemce, ravno tisto talmudistično židovstvo vleče v Translajtanijski z Mažaroni, napolnuje mažarske politične klube in „peče“ Ultra Mažare. V Cislajtanijski si ime pomemči, v Translajtanijski si je pomažari, znotraj pa ostane žid, kateremu je nad vse polna močnja, in da si jo napolni, kupčuje z narodnostjo kakor z žitom.

(Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. decembra.

(Najvišje odlikovanje.) Z Dunaja se nam poroča: Njegovo c. in kr. apostolsko Velikanstvo je z najvišjim odlokom z dne 12. decembra knezoškofu ljubljanskemu, tajnemu svetniku doktorju **Jakobu Missia**, podelilo red že-

lezne krone prve vrste. — Mi se sicer radujemo tega izrednega odlikovanja, s katerim je presvetli cesar javno priznal velike zasluge našega prevzvišenega knezoškofa, toda še večje bi bilo naše veselje, ko bi prevzvišeni še nadalje ostal v naši ožji domovini. — Red železne krone ustanovil je cesar Napoleon I. kot kralj Italije dne 5. junija 1805 v spomin svojega kronanja v Milanu. Imenoval ga je Ordine della Corona di Ferro. Železni obroč te krone narejen je namreč po naročilu kraljice Teodolinde leta 593 iz žeblija sv. Križa. S to krono kronali so longobardske kralje in tudi Napoleona. Ko je ta moral izginiti s svetovnega pozorišča, izginil je tudi red železne krone. Avstrijski cesar Franc I. oživil ga je 12. februarja 1816 zopet s sedanjim imenom in sicer za zasluge za italijansko kraljestvo, udanost do cesarja in za znanstvena ter umetniška dela. Znamenje tega reda sestavljeno je tako-le: nad zlato krone je dvojni cesarski orel, nad njim pa cesarska krona. Orel nosi na prsih štiri višnjeve barve s črko „F“, zadaj pa je letnica „1816“. Red ima tri razrede. Vitezi prvega razreda nosijo znamenje reda na desni rami na širokem, zlatorumenem traku s temnovišnjevimi robovi, zraven pa na prsih srebrno zvezdo, sredi katere je na zlatega polju upodobljena krona in napis: „Avita et aucta“ (stara in razširjena). Vitezi prvega razreda imajo čast tajnega svetnika.

(Deželni predsednik kranjski,) gospod baron Hein je od presvetlega cesarja imenovan tajnim svetnikom.

(Javen shod.) Katoliško politično društvo v Ljubljani priredi prihodnjo nedeljo dne 19. dec. popoldne ob 5. uri v dvorani „Katol. doma“ na Turjaškem trgu javen shod z naslednjim vspehom: 1. Politični položaj; govori državni poslanec dr. Ivan Šusteršič. 2. Slovenci in bodočnost; govori drž. poslanec dr. Ig. Zitnik. 3. Slučajnosti. Na shod so tem potom povabljeni vsi društveniki in somišljeniki, da javno izrazijo svojo solidarnost z ostalimi slovanskimi društvi in zastopi v pravičnem boju za sveto stvar.

(Gledišče.) Opereta „Ali je to dekle“ dosegla je tudi sinoči, kakor že večkrat v našem gledališču prav lep vspeh. Glavni vlogi igrala sta gospa Polak-Bohinčeva in g. Podgrajski, ki sta nastopala kot gosta. Mnogobrojno občinstvo — gledišče je bilo skoro da izprodano — pozdravilo je njuni nastop z viharim ploskanjem in živio-klici ter ju odlikovalo z dvema jako lepima vencema. Igralo in pelo se je v obče dobro, gospa Pollak-Bohinčeva bila je živa in nagajiva kakor vselej. Vendar pristavimo, da smo gosp. Podgrajskega to ulogo videli že bolje igrati.

(Namestniške premembe.) Z Dunaja se nam brzojavlja: Podpredsednik pri niže-avstrijskem cesarskem namestništvu, baron Bourguignon, je imenovan deželnim predsednikom v Bukovini na mesto grofa Goessa, ki je imenovan cesarskim

namestnikom za Primorsko v Trstu. Dosedanji tržaški namestnik Rinaldini je vsled svoje prošnje iz zdravstvenih ozirov umirovljen. Rinaldini, kakor tudi cesarski namestniki tirolski, moravski in gorenje-avstrijski so dobili red železne krone prve vrste. Podpredsednik pri cesarskem namestništvu v Gradcu, dvorni svetnik Fraydenegg, je imenovan deželnim predsednikom na Koroškem na mesto Schmidt Zabierowa, ki je šel v pokoj in tem povodom dobil veliki križ Franc-Josipovega reda. Dvorni svetnik pri namestništvu v Linceu, grof St. Julien, je imenovan deželnim predsednikom na Solnograškem.

(Ljudski shod.) Slovensko katoliško delavsko društvo v Ljubljani priredi v nedeljo dne 19. t. m. popoldne ob 1/3. uri ljudski shod v gostilniških prostorih g. Janeza Riharja v Gorenjem Logatcu. Na dnevnem redu je: a) poročilo državnega poslanca veleč. g. dr. Kreka, b) raznoterosti. Zeleti je obilne vdeležbe, h kateri najljubšeje vabi odbor.

(Kakor stari, tako mladi.) Z Dunaja se nam poroča: Ko so „stari in izkušeni“ vodje nemških strank razsajali v parlamentu ter se ponašali s kulturo starih Germanov, hodili so „mladi“ marljivo na galerijo poslušati in občudovati svoje učitelje nemškega prava. Razdivjanost nemških nacionalcev v zbornici je rodila poulične demonstracije, katerih so se v prvi vrsti udeleževali nemški vseučiliščniki in socijalni demokratje. Minolo soboto pa je nemško dijaštvo vsem prejšnjim demonstracijam dodalo pravi komentar, ki nas pouči o smeri in namenu nemškega gibanja. Nemškonacionalno dijaško društvo je v soboto izročilo rektorju dr. Toldtu spomenico, v kateri se mu izreka zahvala, ker se je potegoval za pravice dijaštva in „zatirano“ nemštvo. Ta spomenica pa poleg raznih vzdihov o zatiranem nemštvu obsega tudi program nemško-nacionalnega dijaštva. Tako se glasi jeden odstavek: „Naš narod se bojuje na podlagi svoje narodne zavesti, akoravno se je njegovemu smrtnemu sovražniku posrečilo, narod v cerkvi in šoli odtujiti in tako prepričati vladajoče kroge, da je to mogoče na veke. Mi Nemci dobro vemo, da je ta moč odgovorna za vso nesrečo v Avstriji.“ Še jasneje je govoril javno neki dijak rekoč: „Ako mi z Rimom še nismo pretrgali vseh vezij, je le to vzrok, ker sedanj položaj še ni ugoden. Toda nemško dijaštvo pričakuje le prilike, da pokaže svojemu narodu njegovega smrtnega sovražnika, in ta je Rim, da bode potem v nemški protestantski cerkvi užival veliko plemenitejšo vzgojo.“ — Skoraj vsi nemški dijaki, katerih je bilo na stotine, so burno ploskali govorniku; ugovarjali so le nekateri katoliško misleči. Ta dijaška demonstracija je napravila veliko veselje v Izraelu. „Ostdeutsche Rundschau“ dostavlja svojemu poročilu: „Malokdaj se je boj nemškega duha proti Rimu s takim nahušenjem napovedal, kakor sedaj!“ Da, Wolf smo biti ponosen na svojo mlado gardo, ki pozna le nemškega boga.

(Izjava.) Občinski odbor v Selcih, v kranjskem okraju, je v seji dne 14. t. m. vsprejel resolucije, v kateri odločno obsoja nemško obstrukcijo v državnem zboru, izraža veselje o solidarnem postopanju slovanskih zastopnikov v trdni nadi, da vstrajajo v boju za pravično stvar.

(V deželno bolnico ljubljansko) je bilo meseca novembra vsprejetih 446 bolnikov, v oskrbi vseh skupaj 731. Od teh je bilo ozdravljenih 241, premeščenih 20, kot neozdravljivih odpuščenih 35; umrlo je 25 oseb. Koncem meseca so v bolnici ostali 304.

(Zdravje v Ljubljani) od 5. do 11. decembra: Stevilo novorojencev 21, umrlih 15; med njimi za legarjem 1. za davico 1, za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 1, za različnimi boleznimi 9. Med njimi so 3 tuje in 7 iz zavodov. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za legarjem 1, za vnetjem 4.

(Merosodnih uradov) je bilo l. 1896 na Kranjskem 12; vseh preizkušenih predmetov, kot: sodov, meril, utežev itd. je bilo 33.953. Pristojbine so znesle 3928 gld. 98 kr.

(Nesreča.) V nedeljo so našli blizu borovniške postaje na tiru mrtvega 22 letnega dninarja Jos. Troha. Sodi se, da je skočil na tovorni vlak, nekaj časa se peljal, potem pa po nesreči padel pod vlak.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 15. decembra. Generalni odvetnik pri najvišjem sodišču, Schrott, je

to zatrjuje sporočilo in je zelo umevno, če pomislimo, da je bil njegov brat prvi car srbski in njegov oče Stefan Nemanja prvi veliki župan srbski, da potemtakem pred njim prave Srbije še bilo ni. A Bezenšek pravi, da je bil Sava tudi osnovelec srbske narodne cerkve. Tukaj je treba ločiti. Če s tem misli, da je Sava zasnoval srbski cerkvi škofije z istočnim grškim obredom, mu radi pritegnemo, zakaj zgodovina svedoči, da je ustanovil s pomočjo brata dvanajst škofij po Srbiji. Ako pa Bezenšek meni, da je Sava odtrgal srbsko cerkev od Rima in Carigrada, se po naših mislih moti, kakor se nam zdi, da se moti tudi Stare. Sava, sodimo, da je bil vsekdar in do smrti zvest in vdan katoliški cerkvi in sveti rimski stolici.

Ce pa je tako, kakor sodimo mi zbog razlogov, ki jih bomo skoraj navedli, ni nobenega protivja, če tudi katoliški Srbi časte sv. Savo kot svetnika.

Ne menimo, da bi ga bila rimsko-katoliška cerkev prištel svetnikom, ampak srbska, tedaj še katoliška cerkev ga je zaradi njegove svetosti in zaradi čudežev, ki so se zgodili po njega smrti v njegovem grobu, začela častiti kot svetnika. Saj je znano, da je v prvobitnosti krščanstva vsaka cerkev častila svoje svetnike, ki so jih za take proglasili škofje z glasnim pričevanjem ljudstva. To čaščenje je potem segalo vedno dalje in naposled osvojilo vso cerkev. K a n o n i z a c i j a svetnikov, kakor jo imamo sedaj v rimski cerkvi, ni osnovna naredba v cerkvi,

ampak je navstala iz polnosti cerkvene oblasti še le kasneje, ko so tako tirjale časovne razmere. Nje prvotni začetki najbrž ne segajo pred 10. stoletje (993).

Res je, da je Aleksander III. l. 1170 pridržal kanonizacijo rimski stolici, vendar menimo, da rimska stolica na iztoku, ker je prav tedaj vse vrelo in motalo se, ni vsiljevala zgolj cerkvenih zakonov, ampak da je pustila staro cerkveno navado in je molče odobraval, če le ni bilo zlorabe. Tako, sodimo, je lahko srbska cerkev tudi še v 13. stoletju in pozneje častila svoje svetnike, dasi jih ni izrečno svetnikom proglasil in prištel tudi Rim. Ko bi kdo ometal, da bi take mogli imenovati služab. Božje, častiljive ali k večjemu blažene, a ne svetnikov, temu odgovorimo, da je vse to res, če sodimo po sedanjih zakonitih disciplini rimske cerkve, toda mi prav to zanikujemo za srbsko in sploh za istočne cerkve ter menimo, da so stale istočne cerkve z molčečim odobravanjem rimske stolice v tej kritični dobi še izven novoustanovljene cerkvene discipline na podstavi stare navade. Priznavamo pa, da je to naša osebna sodba, ki je prav sedaj ne moremo podpreti s pozitivnimi dokazi. A zdi se nam stvar z eni plati zelo naravna, z druge strani pa se ne moremo ubraniti razlogov, ki nas naganjajo, da prištevamo Savo katoličanom in svetnikom srbske cerkve.

Kateri so ti razlogi?

(Konec sledi.)

imenovan sekcijemskim načelnikom v pravosodnem ministerstvu, in ministerijalni svetnik Čeh dr. Anton Režek sekcijemskim načelnikom v naučnem ministerstvu.

Dunaj, 15. decembra. Cesar je vsprejel danes dopoldne praškega namestnika grofa Coudenhove v zasebni avdijenci.

Dunaj, 15. dec. Poveljnikom mornarice in načelnikom te sekcije v vojnem ministerstvu na mestu pokojnega admirala Sternečka je imenovan pod-admiral baron Spaun.

Dunaj, 15. decembra. Izvrševalni odbor mladočeske stranke sklicuje na prihodnjo nedeljo shod v staromestno zbornico, na katerega so povabljeni vsi mladočeski zaupniki in na katerem se bo poročalo o političnem in parlamentarnem položaju ter o nadaljnjem taktičnem postopanju stranke.

Praga, 15. decembra. Učencem srednjih šol, v katerih so nastanjeni vojaki, se je naznanilo, naj se podajo v domovino, ker pred novim letom ne bo šolskega pouka.

Zader, 15. decembra. Pri dopolnilni volitvi za deželni zbor je bil v okraju Drnič soglasno izvoljen kninski župan Srb Katič.

Krakov, 15. decembra. Pri banketu, ki ga je priredil mestni zastop na čast slovanskim gostom, je napil župan najprej cesarju. Med splošnim odobravanjem je svirala godba cesarsko himno. Sinoči so se zunanji udeleženci poslovili od gostoljubnih Poljakov.

Zagreb, 15. decembra. Načelnštvo zjedinjene opozicije hrvatskega deželnega zbora je doposlalo avstrijskim poslancem Engelu, Jaworskemu in dr. Šusteršiču brzojavko, v kateri se naudušeno pozdravlja slovanska vzajemnost v boju proti stoletnemu sovražniku in vspodbuja k vztrajnosti. Jednaka brzojavka se je odposlala tudi poslancem na ljudskem shodu v Krakovu.

Budimpešta, 15. dec. Neodvisna stranka državnega zbora je sklenila nasproti znani Banffy-jevi predlogi predlagati nastopno: Predloženi načrt se ne vsprejme niti kot podlaga nadrobni razpravi o vreditvi skupnih razmer. Počenši s 1. januarjem 1898 preneha Ogerska tvoriti z avstrijsko polovico skupno carinsko ozemlje, pač pa se v slučaju potrebe lahko sklene trgovinska pogodba. Voljna pa je stranka pod gotovimi pogoji, ki se morajo še le določiti, delovati na to, da se za dobo jednega leta podaljša privilegij avstro-ogerske banke. Konečno se pozivlja Banffyjeva vlada, da predloži na tej podlagi osnovane načrte za ustanovitev samostojnega gospodarskega življenja ogerske države kar najprej, vsekako pa toliko začasno, da stopijo dotične določbe v veljavo najkasneje do 31. decembra 1898.

Rim, 15. decembra. „Agenzia Stefani“ poroča, da so pogajanja glede sestave novega kabineta dognana in se je sestavil kabinet iz nastopnih mož: Rudini predsedstvo in notranje zadeve, Zanardelli pravosodje, Visconti-Venosta zunanje zadeve, Brin mornarico, Branco finance, Luzzatti državno zakladnico, San Marzano vojno, Gallo naučno ministerstvo, Pavoncelli javna dela, Cocco-Ortu poljedelstvo in Sineo poštne in

brzojavne zadeve. Uradno novi kabinet še ni potrjen.

Neprekosljivega učinka je
Tanno-chinin tinktura za lase.
Okrepčuje in ohranja lasišče in preprečuje izpadanje las. Cena 1 stekl. z rabilnim navodom 50 kr.
Jedina zaloga 57 45 2
lekarna pri Mariji Pomagaj M. Leustek
v Ljubljani,
Resljeva cesta šte. 1, poleg mesarskega mosta.
Telefona šte. 68 je slav. občinstvu
v poljubno porabo.

Gosp. lekarnarju Piccoli-ju
v Ljubljani.
Podpisani usoja si Vašemu blagorodju uljudno naznaniti, da rabi poslano tinkturo za želodec (Tinctura Rhei composita G. Piccoli) z izvrstnim uspehom proti želodčnemu in kataru v črevesih, letotako tudi proti jetrnim in žolčnim izlivanjem.
Bolnišnica usmiljenih bratov.
Gradec, dne 2. februarja 1897.
Provincijal
brat Emanuel Leitner.
nadzdravnik.
232 100—74

Umrli so:
14. decembra. Marija Trampus, pismonoša hči, 23 dni, Marije Terezije cesta 9. božjast.
V bolnišnici:
10. decembra. Viktorija pl. Wohlgemuth, gospodinja, 36 let morbus Brighii.
11. decembra. Franc Belaj, kajžarja sin, 18 mesecev, jetika.

Tujci.
13. decembra.
Pri Slovci: Prenner iz Varaždina. — Goeken iz Trbiča. — Kastner iz Celovca. — Cvetnić iz Siska. — Višič iz Postojne. — Hoffmann iz Basel-a. — Buchsbaum z Dunaja. — Kardos iz Budimpešte. — Kotnik z Vrhnike. — Tomšič iz Zagreba. — Bubak iz Trsta.
Pri Malici: Mandl iz Pincezhely-ja. — Schneider, Ročensky z Dunaja. — Ehrenfeld iz Trsta. — Vidic iz Beljaka. — Aberg iz Gorice.
Pri Lloyd: Vartol iz Vidma. — Scherzinger iz Kamene.
Pri bavarskem dvoru: Gramer iz Koprivnika. — Perz, Mooswald, Braune iz Kočevja. — Neuhäuser iz Liberce. — Beniger iz Ilir. Bistrice.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 3062 m.
Dan Čas opazovanja Stanje barometra v mm. Temperatura po Celziju Vetrovi Nebo Padavina v 24. urah v mm.
14 9. zvečer 739.5 6.1 sr. jzah. oblačno
15 7 zjutraj 739.9 5.3 sr. svzh. oblačno 0.0
2. popol. 740.6 7.8 sr. jzah. „
Srednja večerajšnja temperatura 0.4°, za 5.5° nad normalom.



Št. 41.688.

Tržne cene v Ljubljani

dne 15. decembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	12 60	Špeh povejen, kgr.	— 66
Rež,	8 30	Surovo maslo,	— 84
Ječmen,	6 30	Jajce, jedno	— 3
Oves,	6 40	Mleko, liter	— 10
Ajda,	8 80	Goveje meso, kgr.	— 64
Proso,	7 50	Telečje	— 60
Koruz,	6 80	Svinjsko	— 54
Krompir,	2 50	Kostrunovo	— 36
Leča, hktl.	13 —	Piščanec	— 46
Grah,	14 —	Golob	— 17
Fižol,	9 —	Seno, 100 kgr.	1 96
Maslo, kgr.	— 95	Slama, 100	1 70
Mast,	— 70	Drva trda, 4 kub. m.	7 —
Špeh svež,	— 58	„ mehka, 4 „	5 —

Oblastveno dovoljena
popolna razprodaja
elegantnih predmetov primernih za božična in novoletna darila.
Cene so neverjetno nizke. 822 11
FR. STAMPFEL v Ljubljani, Tonhalle.

Bortolo Sardotsch, Koper
(tvrška obstoji od l. 1828)
prodaja
domaća in inozemska olivna olja.
Na zahtevanje pošilja vzorce brezplačno in franko.

Ozir poštenosti,
zmernih cen in točne, redne postrežbe so najboljši dokaz razni samostani, cerkvena predstojništva in zasebniki, kateri pri gornji tvrdki kupujejo vse, kar potrebujejo takega blaga, od najfinjšega namiznega olja do goriva in olja za mazanje strojev. 674 55
St. 1515. 837 3—3
Razpis.
Za mestno hranilnico v Kranju se razpiše
služba pomožnega uradnika
z letno plačo 600 gld. proti kavčji v enakem znesku. Služba je prvo leto provizorična, po preteku leta se pa službene razmere uredi definitivno. Prosilci naj svoje prošnje z dokazili o znanji potrebnega knjigovodstva, slovenskega in nemškega jezika, potem o starosti, šolanji in dosedanjem službovanji vložijo
do dne 28. decembra t. l.
pri podpisnem županstvu.
Mestno županstvo v Kranju,
dne 11. decembra 1897.

Vabilo.

840 3—1

Vše mnogo let opočajo se blagotvoritelji častitanja ob novem letu in ob godovih s tem, da si jemljejo oprostne listke na korist mestnemu ubožnemu zakladu. Na to hvalevredno navado usoja se mestni magistrat tudi letos slavno občinstvo opozarjati z dostavkom, da sta razpečevanje oprostnih listkov drage volje prevzela gg. trgovca **Karol Karinger** na Mestnem trgu šte. 8 in **Albert Schäffer** na Kongresnem trgu šte. 7.
Vrhu tega bode v smislu obstoječega ukrepa občinskega sveta raznašal mestni uradni sluga tudi letos oprostne listke po hišah.
Za vsak oprostni listek, bodisi za novo leto, ali za god, je, kakor doslej, položiti **petdeset krajcarjev** (1 krono) in na vpisovalni pōli poleg imena pristaviti tudi število vzetih listkov.
Velikodušnosti niso stavljenе meje.
Pisnim pošiljkatvam bodi pridejan tudi razločni naslov pošiljatelja.
Imena blagotvoriteljev se bodo sproti razglašala po novinah.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 6. decembra 1897.

Dunajska borza.

Dne 15. decembra.
Skupni državni dolg v notah 101 gld. 60 kr.
Skupni državni dolg v srebru 101 „ 35 „
Avstrijska zlata renta 4% 121 „ 55 „
Avstrijska krona renta 4% 101 „ 60 „
Oggerska zlata renta 4% 121 „ 55 „
Oggerska krona renta 4% 99 „ 35 „
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld. 946 „ — „
Kreditne delnice, 160 gld. 350 „ 50 „
London vista 120 „ 40 „
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj. 59 „ 7 1/2 „
20 mark 11 „ 81 „
20 frank (napoleonador) 9 „ 55 1/2 „
Italijanski bankovci 45 „ 60 „
C. kr. cekini 5 „ 70 „

Dne 14. decembra.
4% državne srečke l. 1854, 250 gld. 159 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld. 159 „ — „
Državne srečke l. 1864, 100 gld. 188 „ — „
4% zadolžnice Rudolfove zelez. po 200 kron 99 „ — „
Tisine srečke 4% 137 „ 75 „
Dunavske vravnave srečke 5% 129 „ — „
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878 107 „ — „
Posojilo goriskega mesta 112 „ 50 „
4% kranjsko deželno posojilo 98 „ 20 „
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4% 98 „ 40 „
Prioritetne obveznice državne železnice 225 „ 50 „
„ „ južne železnice 3% 182 „ 30 „
„ „ južne železnice 5% 124 „ 75 „
„ „ dolenskih železnic 4% 99 „ 50 „

Kreditne srečke, 100 gld. 200 gld. — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld. 156 „ — „
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld. 18 „ 75 „
Rudolfove srečke, 10 gld. 24 „ 50 „
Salmove srečke, 40 gld. 74 „ 25 „
St. Genois srečke, 40 gld. 79 „ — „
Waldsteinske srečke, 20 gld. 57 „ — „
Ljubljanske srečke 23 „ 75 „
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld. 159 „ 75 „
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v. 3405 „ — „
Akcije tržškega Lloyda, 500 gld. 414 „ — „
Akcije južne železnice, 200 gld. sr. 77 „ — „
Splošna avstrijska stavbinska družba 93 „ — „
Montanska družba avstr. plan. 137 „ 40 „
Trboveljska premogarska družba, 70 gld. 165 „ — „
Papirnih rubljev 100 128 „ 12 „

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni svēti za dosego kolikor je mogoče visokega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.